

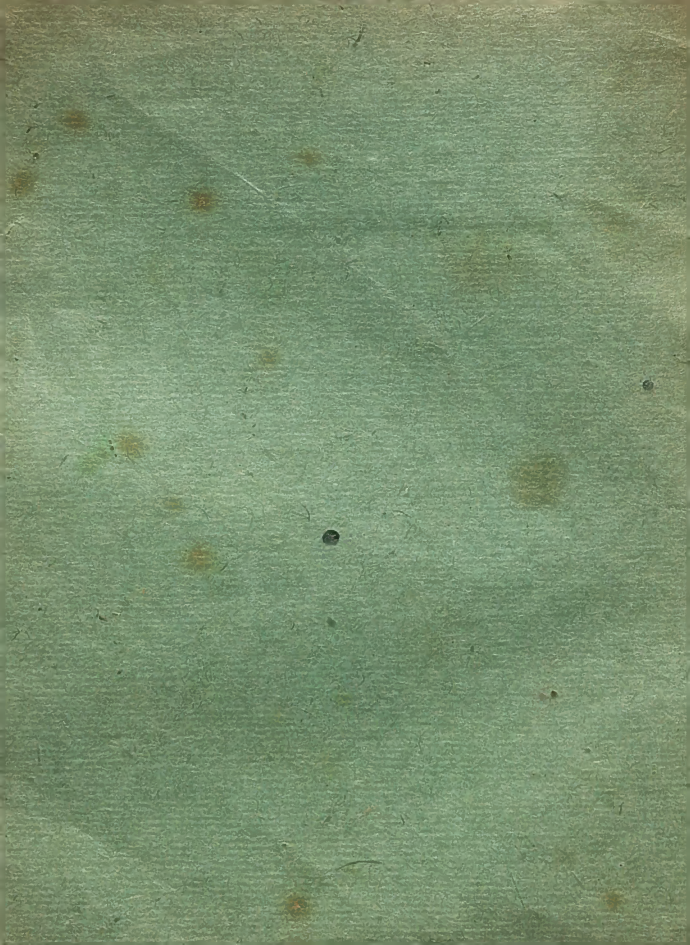
ARCHIWUM
LEGIONÓW
i N. K. N.

Nr 281

Stowarzyszenia „Polski Legion”.

KRAKÓW.
DRUKARNIA WOJSKOWA D. O. KÓRP. № V
1922.

281

leg 155

STATUT

Stowarzyszenia „Polski Legion“.

KOBOS TADEUSZ

L. _____ / 261

KRAKÓW.
DRUKARNIA WOJSKOWA D. O. KORP. № V.
1922,

DYREKCJA POLICJI W KRAKOWIE.

L. 54513|I|21.

Kraków, dnia 26. października 1921.

Do

STOWARZYSZENIA „POLSKI LEGJON“

na ręce prezesa p. Franciszka Sarlińskiego

w Krakowie, ul. Kołłątaja 6.

Prezydentum Województwa krakowskiego oznajmiło reskryptem z 19. października 1921 L. 1495|pr.|3., że na mocy przepisu § 6. lit. a. ust. 5. maja 1869 Nr. 66. Dz. u. p. — którego postanowienia obecnie obowiązują, zezwala na zmianę dotychczasowych statutów i na rozwijanie działalności stowarzyszenia „Polski Legjon“ na podstawie dołączonego statutu.

Zawiadamiając o tem, zwracam uwagę Szanownego Zarządu w myśl powyższego reskryptu, że o ile poszczególne kierunki działalności stowarzyszenia podlegają odrębnym przepisom, winno się stowarzyszenie do tych przepisów w każdym wypadku zastosować.

w z.
Banach,

STATUT

Stowarzyszenia „Polski Legion“.

§ 1.

Nazwa, siedziba i godło.

Stowarzyszenie nosi nazwę „Polski Legion“ z siedzibą w Krakowie, a terenem pracy na całą Polskę; w sztandarze będzie umieszczony pod warunkiem uzyskania zezwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych orzeł biały z napisem: „**Bóg i Ojczyzna**“.

§ 2.

Cel i środki Stowarzyszenia.

Hasłem Stowarzyszenia jest Bóg i Ojczyzna.

Celem Stowarzyszenia jest:

- 1) branie udziału w obronie Ojczyzny i staranie się o utrzymanie porządku.

w Państwie, za wspólnem porozumieniem się z władzami państwowemi, jak również branie udziału w sprawach gospodarczych, uroczystościach kościelnych i narodowych;

2) przestrzeganie jedności i wzajemnego poszanowania się między członkami i wzajemne wspieranie się w zawodowej pracy;

3) udzielanie w miarę możliwości i życzenia członków pomocy i rady w sprawach osobistych i zawodowych;

4) staranie się o wprowadzenie ubioru polskiego, munduru dawnych wojsk polskich i narodowych;

5) popieranie handlu i przemysłu polskiego, a szczególnie członków Stowarzyszenia przez inicjatywę przy zakładaniu Spółek udziałowych, sklepów spożywczych i odzieżowych;

6) poszanowanie zabytków i pamiątek polskich i staranie się, ażeby nie przechodziły w ręce obcych narodów;

7) urządzenie odpowiednich powyższym celom odczytów, wieczorków, obchodów, zjazdów, popisów, zgromadzeń publicznych,

urządzanie zabaw dla członków, przedstawień i wycieczek, wieców, uroczyste święcenie polskich obchodów narodowych, patriotycznych przez nabożeństwa, zwiedzanie miejsc pamiątkowych, a szczególnie obchodzenia święta Matki Boskiej jako Patronki i Królowej Polski, w pierwszą niedzielę maja;

8) utrzymanie własnej biblioteki dla członków z dzieł pouczających, oraz czytelnie polskich czasopism;

9) urządzenie ćwiczeń, prowadzenie nauk gimnastyki, szermierki, robienia bronią, strzelania do celu, jazdy konnej, jazdy na rowerze, wioślarstwa, utrzymanie w tym celu lokali, placów do ćwiczeń, przyborów i przyrządów do tychże. Dla wyrabiania sił fizycznych i dzielności, hartu i mężności, łączności ducha i wpajania zasad karności i posłuszeństwa, urządzenie nauki obrotów i zachodów w oddziałach mniejszych i większych w celu dokładnego obznajomienia się z terenem ojczystym;

10) Jeżeli w jakiej miejscowości będzie

znajdować się 10. członków, którzy złożą Komitet w celu założenia podobnego Stowarzyszenia miejscowego, wówczas będzie zadaniem „Polskiego Legjonu“ w Krakowie dopomóc do zawiązania się takiego miejscowego Stowarzyszenia.

11) Każde nowo zawiązane Stowarzyszenie musi zastosować się do Statutu Głównego Stowarzyszenia „Polski Legjon“ w Krakowie i do jego zleceń. W przeciwnym razie może być rozwiązane. Jeżeli będą zawiązane takie Stowarzyszenia na podstawie tego Statutu lub o podobnej treści wówczas będą filjami czyli oddziałami organizacyjnymi głównego Stowarzyszenia w Krakowie, jako związku tych wszystkich Stowarzyszeń.

§ 3.

Przyjęcie członków.

1) Członkiem Stowarzyszenia może być każda osoba narodowości polskiej, wiary katolickiej, bez różnicy płci.

2) Członków Stowarzyszenia przyjmuje

Rada na przedstawienie dwóch członków, a o przyjęciu decyduje absolutną większością głosów. Rada może odmówić przyjęcia bez podania powodów.

Każdy nowo przyjęty członek bezwarunkowo musi przyrzec Naczelnikowi pod słowem honoru przez podanie ręki, że będzie wypełniał sumiennie obowiązki Statutem objęte i zarządzenia Naczelnika.

4) Po przyrzeczeniu otrzyma członek legitymację i Statut z podpisem Naczelnika i Sekretarza zaopatrzone pieczęcią Stowarzyszenia.

5) Członkowie dzielą się na czynnych, wspierających i honorowych.

§ 4.

Ćwiczenia.

1) Podczas ćwiczeń każdy członek musi zastosować się do rozkazów przełożonego.

2) Członkowie będą podzieleni na oddziały mniejsze i większe, w miarę zwiększania się liczby członków, każdy oddział będzie miał potrzebną ilość oficerów i podoficerów.

3) Naczelnik, a w razie przeszkody jego zastępca jest głównym Komendantem nad wszystkimi oddziałami.

4) Członkom dozwolone jest noszenie broni służącej do parady podczas uroczystości kościelnych i narodowych, w których Stowarzyszenie będzie brało udział. Do ćwiczeń w celu kształcenia się w sztuce wojskowej będzie używana broń, jaka będzie potrzebna.

5) Członkami czynnymi Stowarzyszenia mogą być weterani wojsk polskich i ochotnicy, którzy na wezwanie władz wojskowych jako armja ochotnicza zobowiązani będą w razie potrzeby brać udział w obro-
nie Ojczyzny i starać się o utrzymanie porządku w kraju.

§ 5.

Mianowanie komendantów, oficerów i podoficerów.

Naczelnik mianuje na podstawie uchwały Rady za zgodą władz wojskowych człon-

ków oficerami według zasługi i zdolności, a to na przedstawienie przynajmniej 6. oficerów różnej rangi i przedstawienie ich Radzie. Podoficerów mianują najwyżsi oficerowie z każdego oddziału i przedstawiają do zatwierdzenia Naczelnikowi. Potwierdzenie nominacji odbywa się przez potwierdzenie legitymacji i nadanie odznaki. Legitymacje podpisuje Naczelnik lub jeden z jego zastępców i sekretarz. Nominacje odbywać się będą każdego roku w dzień uroczystości Matki Boskiej Królowej Polski w pierwszą niedzielę maja, którą to Stowarzyszenie uroczyście obchodzić będzie.

§ 6.

Dyscyplina dla członków.

Członek, który nie będzie się stosować do przepisów Statutu i do zarządzeń Naczelnika albo przełożonych podczas nauki ćwiczeń będzie podpadał karze:

- 1) napomnieniu przez Naczelnika,
- 2) nagany od Rady,

3) grzywnie od 1. Mkp. do 5. Mkp.,

4) wykluczeniu ze Stowarzyszenia.

Wykluczonemu członkowi przysługuje prawo wnieść pisemne podanie do Walnego Zgromadzenia na ręce Naczelnika o przyjęcie go napowrót do Stowarzyszenia.

§ 7.

Nowe Stowarzyszenia jako Filje.

Stowarzyszenie założone na podstawie tego Statutu lub podobnej treści, będą filjami krakowskiego Stowarzyszenia „Polski Legion“ i będą organizować się i przeprowadzać swój zarząd według tego Statutu. Każde z tych Stowarzyszeń ma prawo wybierania najmniej dwu delegatów na Walne Zgromadzenie, które będzie zwoływane w razie potrzeby wspólnego naradzania się w sprawach Stowarzyszenia lub też wspólnego ćwiczenia się w sztuce wojskowej. Każde z tych Stowarzyszeń musi przesłać sprawozdanie roczne ze swych czynności do Stowarzyszenia „Pol-

ski Legion“ w Krakowie. Delegaci tych Stowarzyszeń będą uchwalać wspólnie z główną Radą wkładkę roczną na fundusz organizacyjny Związku. W razie niemożności przybycia delegatów Stowarzyszenie musi przysłać pisemną deklarację swej uchwały w tym względzie podpisaną przez Naczelnika lub jego zastępcę, sekretarza i przynajmniej dwóch radnych i pieczęcią Stowarzyszenia zaopatrzone.

§ 8.

Fundusze Stowarzyszenia.

Fundusze Stowarzyszenia stanowić będą wkładki członków. Wysokość ich oznacza Rada; na razie wynoszą wkładki członków czynnych 1 Mkp. miesięcznie i wpisowe 2 Mkp.; wspierających 24 Mkp. rocznie. Wkładki muszą być płacone z góry. Członkowie nie mogą zalegać z wkładkami dłużej jak dwa miesiące, po upływie tego czasu tracą prawo głosu i dopiero po zapłaceniu zaległości odzyskują prawa, jakie poprzednio mieli.

Dalsze dochody Stowarzyszenia będą z zabaw, wycieczek, wieczorków, przedstawień amatorskich i od ofiarodawców. Wszystko to stanowić będzie jeden fundusz bieżący; fundusz zapasowy utworzony zostanie po upływie każdego roku, po zestawieniu bilansu rocznego i przeznaczony będzie na potrzeby Stowarzyszenia w myśl uchwały Rady lub Walnego Zgromadzenia.

§ 9.

Zapomogi i wsparcia.

1) W razie śmierci członka czynnego pozostała wdowa otrzymać ma jednorazową odprawę, na co każdy członek płaci po 2 Mk., które winien do ośmiu dni złożyć.

W razie, gdyby nie miał się kto zająć pogrzebem zmarłego, postara się Stowarzyszenie w miarę możliwości o przyzwoite jego pochowanie.

2) Jeżeli członek należał do Stowarzyszenia przez sześć miesięcy i płacił regu-

larnie wkładki uchwalone przez Radę, otrzyma w razie potrzeby zapomogę w miarę wpłacania na ten cel osobnych wkładek przez członków czynnych. Zebrana stąd kwota będzie wypłacana po upływie każdego tygodnia.

Wkładka na ten cel będzie wynosić 50 fen. tygodniowo, Rada może podnieść wkładkę w razie potrzeby, co jednak musi potwierdzić Walne Zgromadzenie.

3) Wypłata zapomogi w chorobie trwać będzie najdłużej przez 6 tygodni, a jeżeli stan Kasy Stowarzyszenia na to pozwoli otrzymać może chory także doktora i lekarstwo.

4) Członek, który zachoruje, musi być zbadany przez lekarza i przynieść lub przysłać poświadczenie uznanej choroby.

5) W razie nieprzewidzianego wypadku, gdyby członek popadł w jakie nieszczęście, gdyby mu groziła ruina domowa lub gospodarcza otrzyma od każdego członka po 2 Mkp. jednorazowej zapomogi,

§ 10.

Obowiązki i prawa członków.

1) Członkowie czynni i wspierający obowiązani są uiszczać wkładki regularnie, nadto członkowie czynni obowiązani są brać udział gremjalnie w uroczystościach kościelnych i narodowych i w pogrzebach członków, jak również brać udział w nauce ćwiczeń wojskowych, uchwalonych przez Radę lub Walne Zgromadzenie, lub zarządzonych przez Naczelnika. Członkowie muszą bezzwłocznie i punktualnie schodzić się na każde wezwanie. Niestawienie się może być usprawiedliwione tylko nieprzewidzianym wypadkiem lub chorobą.

2) Członkowie obowiązani są nabywać wszelkie stroje i potrzeby życiowe, o ile możliwości u członków Stowarzyszenia, i używać o ile mogą ubrań polskich lub munduru w każdym razie z materiałów krajowych.

3) Członkowie czynni, wspierający i ho-

norowi mają prawo brać udział w Walnem Zgromadzeniu z głosem rozstrzygającym, mają prawo wyboru i wybieralności.

4) Wszyscy członkowie mają prawo korzystać z biblioteki i czytelni czasopism. Od czasu wstąpienia mają prawo brać udział we wszystkich uroczystościach i ćwiczeniach wojskowych przez Stowarzyszenie urządzanych. Korzystać z funduszków Stowarzyszenia mogą tylko członkowie czynni, jeżeli uiszczali wkładki przynajmniej przez sześć miesięcy.

§ 11.

Organa Stowarzyszenia.

Organami Stowarzyszenia są:

1) Walne Zgromadzenie;

2) Rada:

Rada składa się z Naczelnika, dwóch zastępców Naczelnika, ośmiu radnych, czterech zastępców radnych, sekretarza i jego zastępcy, gospodarza i skarbnika.

§ 12.

Zakres czynności Walnego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie ma następujący zakres działania:

1) Wybiera Naczelnika, który jest stałym i piastuje ten urząd, jeżeli nie zrezygnuje, aż do śmierci. W razie rezygnacji otrzymuje ten urząd pierwszy zastępca Naczelnika z ostatniego wyboru i piastuje również dożywotnie, jeżeli go zatwierdzi Walne Zgromadzenie.

2) Wybiera dwóch zastępców Naczelnika.

3) Wybiera ośmiu radnych, czterech zastępców radnych, sekretarza i jego zastępcę.

4) Wybiera gospodarza, który jest odpowiedzialny za majątek ruchomy Stowarzyszenia.

5) Wybiera skarbnika, który jest odpowiedzialny za fundusze Stowarzyszenia. Wszyscy członkowie Rady wybierani są

na lat 3., zaś sprawowanie urzędu jest honorowe.

6) Wybiera Komisję Kontrolującą z trzech członków na jeden rok.

7) Przyjmuje sprawozdanie Rady i Komisji Kontrolującej za ubiegły rok i uchwała budżet na rok następny.

8) Uchwała zaciągnięcie zobowiązań ponad 100 Mk. zawarte w tym względzie umowy pisemne i muszą być oparte na prawomocnej uchwale Walnego Zgromadzenia i wpisane do księgi protokołów.

9) Uchwała podwyższenie wkładek w razie potrzeby, a także rozstrzyga w ważniejszych sprawach przedłożonych przez Radę dotyczących się Stowarzyszenia a także w sprawach gospodarczych.

10) Uchwała zmianę Statutu w razie potrzeby, przyczem nie może być zmieniona nazwa Stowarzyszenia „Polski Legion“.

11) Uchwała w razie potrzeby nadzwyczajne wydatki ponad 100 Mk. na potrzeby

Stowarzyszenia lub sprawy narodowej, albo na budowę własnego domu.

12) Uchwala Radzie absolutorjum za ubiegły rok

13) Uchwala nadzwyczajne ćwiczenia wojskowe.

14) Uchwala w razach wyjątkowych honorarja członkom za sprawowanie urzędu.

15) Uchwala cel, na jaki mają być użyte fundusze Stowarzyszenia w razie rozwiązania przez Walne Zgromadzenie.

16) Mianuje członków honorowych na przedstawienie Rady z pośród osób, które położyły zasługi około Stowarzyszenia lub też około sprawy narodowej.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się w pierwszym kwartale każdego roku w celu złożenia sprawozdania obrachunkowego za rok ubiegły, nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zaś w każdej chwili, kiedy zajdzie potrzeba lub zażąda tego przynajmniej jedna czwarta część członków.

Walne Zgromadzenie, prócz zgłoszenia w lokalu ma być ogłoszone także w dzien-

nikach przynajmniej na cztery dni przed Walnem Zgromadzeniem.

Na Walnem Zgromadzeniu przewodniczy Naczelnik lub jeden z jego zastępców, a pióro prowadzi sekretarz.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów.

Walne Zgromadzenie wtenczas odbyć się może, jeżeli jest obecna połowa członków mających prawo głosu rozstrzygającego. W razie braku kompletu, może po upływie godziny odbyć się drugie Walne Zgromadzenie, bez względu na ilość członków, jeżeli to naprzód w dziennikach zostało zapowiedziane.

Głosowanie na Walnem Zgromadzeniu odbywa się ustnie lub pisemnie wedle alfabetycznego porządku w ten sposób, że najpierw oddają głos zastępcy Naczelnika, następnie radni i inni członkowie mający prawo głosu. W razie równości głosów rozstrzyga Naczelnik przez przystąpienie do jednej lub drugiej strony.

Podczas głosowania przybierze sobie

Naczelnik z obecnych członków czterech skrutatorów do przeliczania głosów.

W razie śmierci którego z radnych, albo zrzeczenia się urzędu lub wystąpienia ze Stowarzyszenia wchodzi ten z zastępców, który otrzymał najwięcej głosów na Walnem Zgromadzeniu.

§ 13.

Zakres czynności Rady.

W skład Rady wchodzi Naczelnik, dwaj jego zastępcy, 8 radnych, 4 zastępców radnych, sekretarz, zastępca sekretarza, skarbnik i gospodarz.

1) Rada przyjmuje wystąpienie członka ze Stowarzyszenia, występując musi wnieść pisemne podanie z wyszczególnieniem dnia wystąpienia lub ustnie oświadczyć wobec Rady swoje wystąpienie i złożyć legitymacje. W przeciwnym razie uważany jest nadal za członka i musi uiścić wkładki miesięczne, które będą przymusowo ściągnięte. Wykreślonemu członkowi nie wolno

chodzić w mundurze i używać odznak Stowarzyszenia.

2) Rada przyjmuje sprawozdania Komisji kontrolującej i uchwala zwołanie nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

3) Uchwala zakupno książek i czasopism dla biblioteki.

4) Uchwala wsparcia i zapomogi w miarę funduszków Stowarzyszenia.

5) Załatwia wnioski, zażalenia ustne i pisemne członków.

6) Orzeka nagany, kary i wykluczenia członków ze Stowarzyszenia a to bez odwołania się do Walnego Zgromadzenia.

7) Uchwala ćwiczenia wojskowe.

8) Uchwala sposób brania udziału w uroczystościach kościelnych i narodowych.

9) Uchwala urządzenie zabaw, wycieczek, odczytów, wieczorków, obchodów i przedstawień teatralnych.

10) Na posiedzeniach Rady przewodniczy Naczelnik lub jeden z jego zastępców.

Posiedzenie Rady odbyć się może, jeżeli wraz z przewodniczącym jest obecna po-

łowa t. j. przynajmniej 9 członków Rady. W braku kompletu mają prawo głosowania zastępcy. O terminie posiedzenia zawiadomi Naczelnik lub jeden jego zastępca wszystkich członków Rady.

Uchwały Rady zapadają absolutną większością głosów obecnych, a w razie równości rozstrzygnie przewodniczący.

Rada mianuje komendantów czyli oficerów, a to z pośród tych członków, którzy okażą się najzdolniejsi podczas nauki ćwiczeń i przyznaje im odznaki, a to namienienniki według wzoru staropolskiego.

Jeżeli Stowarzyszenie będzie mogło sprawić sobie sztandar, wtenczas wybierze z pomiędzy członków chorążego i dwóch jego zastępców, podchorążych.

§ 14.

Prawa i obowiązki Naczelnika.

Naczelnik obowiązany jest zwoływać posiedzenie Rady za pomocą zaproszeń lub

okólnika. Walne Zgromadzenie zaś za pomocą ogłoszenia w lokalu i w dziennikach.

Ma prawo napominać członków za nietaktowne postępowanie, albo przedstawiać Radzie wniosek o udzielenie nagany lub kary według § 6. Statutu, lub o wykluczenie członka w razie niezastosowania się do udzielonego napomnienia.

W razie, gdyby Rada sprzeciwiała się wykluczeniu członka, a Naczelnik sądził, że tenże jest bardzo szkodliwy dla Stowarzyszenia, może sam zarządzić doraźne wykluczenie i przedstawić sprawę do zatwierdzenia na najbliższem Walnem Zgromadzeniu.

Naczelnik ma prawo zarządzić ćwiczenia.

Naczelnik jest reprezentantem Stowarzyszenia na zewnątrz, podpisuje wszystkie pisma i obwieszczenia Stowarzyszenia, prowadzi całą administrację i w ogólności jest wykonawcą uchwał Rady i Walnego Zgromadzenia.

§ 15.

Obowiązki sekretarza.

Sekretarz załatwia podania wniesione do Stowarzyszenia według polecenia Naczelnika, zestawia bilans za rok ubiegły, prowadzi książki rachunkowe, prowadzi pióro na posiedzeniach Rady i Walnego Zgromadzenia, podpisuje wszystkie pisma Stowarzyszenia. Skarbnik pobiera wkładki miesięczne i jest odpowiedzialny za fundusze Stowarzyszenia.

§ 16.

Obowiązki gospodarza.

Gospodarz obowiązany jest pilnować sprzętów do Stowarzyszenia należących, książek, czasopism i utrzymywać porządek w lokalu, zawiadamiać Radę o posiedzeniach.

§ 17.

Obowiązki Komisji Kontrolującej.

Komisja kontrolująca, wybrana z 3 członków na Walnem Zgromadzeniu na prze-

ciąg jednego roku, obowiązana jest co najmniej dwa razy do roku kontrolować księgi rachunkowe, badać stan kasy i sporządzać rachunki i bilans roczny. Komisja kontrolująca składa sprawozdanie ze swych czynności Radzie, a następnie Walnemu Zgromadzeniu, a na żądanie dwóch członków Komisji ma być zwołane Walne Zgromadzenie.

§ 18.

Ogłoszenia i pisma.

Wszystkie ogłoszenia i pisma Stowarzyszenia są wtedy ważne, jeżeli podpisane są przez Naczelnika lub jednego zastępcę i sekretarza, i pieczęcią Stowarzyszenia zaopatrzone.

§ 19.

Sąd polubowny.

Wszelkie spory wynikłe ze stosunków Stowarzyszenia rozstrzygać będzie Sąd polubowny, do którego każda strona sporna wybierze dwóch sędziów, a ci wybiorą

przewodniczącego. W razie, jeřliby sędziowie nie porozumieli się co do osoby przewodniczącego rozstrzygnie los między proponowanymi do tej godności.

§ 20.

Zatwierdzenie Statutu.

Po zatwierdzeniu Statutu przez Wysoki Rząd Polski, zawezwie dotychczasowy Naczelnik członków Stowarzyszenia na Walne Zgromadzenie i przeprowadzi wybór całego Zarządu czyli Rady według § 12. ustęp 1. do 5-go Statutu.

§ 21.

Rozwiązanie Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie może być rozwiązane w następujących wypadkach:

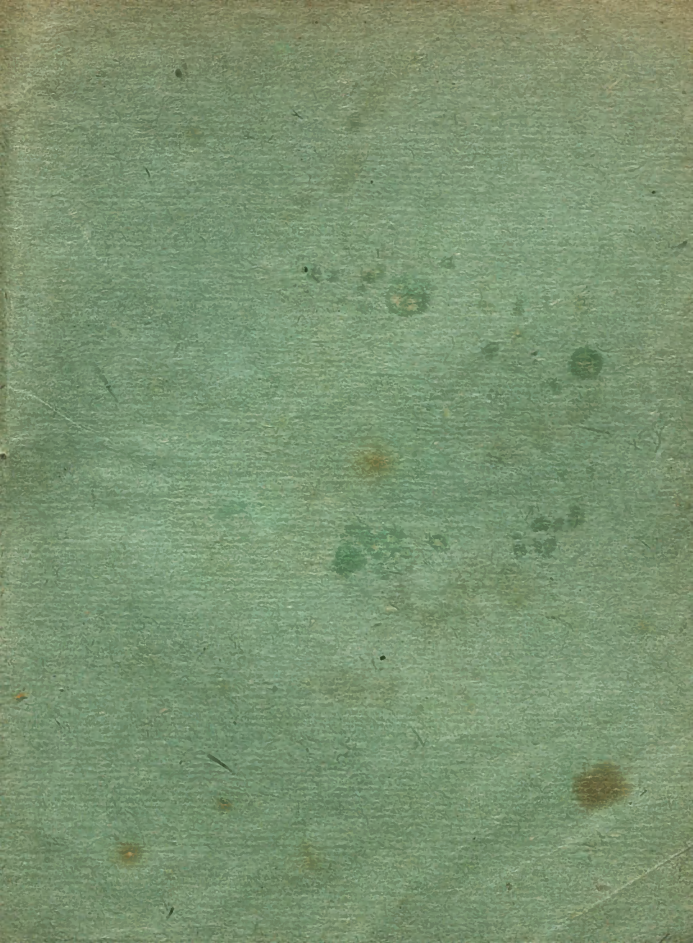
1) Jeżeli będzie mała ilość członków, że dochody ogólne nie wystarczą na pokrycie administracji.

2) Jeżeli nie będzie mogła się ukonstytuować Rada,

3) Jeżeli Naczelnik przedstawi Walnemu Zgromadzeniu niemożność utrzymania się Stowarzyszenia.

Walne Zgromadzenie może uchwalić rozwiązanie. Uchwała zapaść musi absolutną większością głosów wszystkich członków.

Również tą samą większością głosów uchwali w takim razie Walne Zgromadzenie cel, na który ma być użyty majątek Stowarzyszenia, jeżeli Stowarzyszenie zostanie rozwiązane. Powinien ostatni Naczelnik z sekretarzem i skarbnikiem przeprowadzić likwidację pozostałego majątku Stowarzyszenia i obrócić go na ten cel, jaki uchwali Walne Zgromadzenie.

B 6-8

B 3-1

5-9

3-9

B 6-8